

## تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی و بازرگانی خارجی در شهریورماه ۱۴۰۴

### • نرخ ارز

در شهریورماه سال ۱۴۰۴ هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۱۰۰۵/۰ هزار ریال معامله شد که نسبت به مردادماه ۹/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در این ماه نرخ فروش حواله و اسکناس دلار آمریکا در مرکز مبادله ارز و طلای ایران هر دو با ۰/۱ درصد افزایش نسبت به مردادماه به ترتیب به رقم ۶۹۸/۸ و ۷۱۹/۸ هزار ریال رسیدند. تداوم نااطمینانی‌ها در خصوص روابط سیاسی بین‌المللی و آغاز روند فعال‌سازی مکانیسم ماشه و بازگشت تحریم‌های مربوط به آن، مهم‌ترین عوامل افزایش نرخ ارز بازار غیررسمی در شهریورماه نسبت به ماه قبل از آن بودند.

### • بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان شهریورماه سال ۱۴۰۴ حدود ۵/۴ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه سال ۱۴۰۳، معادل ۱۰/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۶۴/۶ درصد (معادل ۳/۵ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۳۵/۴ درصد (معادل ۱/۹ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان شهریورماه سال جاری نسبت به پایان اسفندماه سال ۱۴۰۳، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور، ۰/۹ واحد درصد افزایش یافت.

### • بازرگانی خارجی

بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۴، ارزش صادرات (بدون احتساب میعانات گازی) و واردات گمرکی به ترتیب ۲۵/۹ و ۲۸/۴ میلیارد دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۰/۸ درصد افزایش و ۱۲/۹ درصد کاهش نشان می‌دهند. به‌علاوه ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی نیز در این دوره به ترتیب ۵/۵ و ۱۵/۲ درصد کاهش یافته است. همچنین طی شش‌ماهه نخست سال جاری، وزن صادرات و واردات گمرکی به ترتیب، ۷۵/۰ و ۱۸/۸ میلیون تن بود که نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب، ۶/۷ و ۲/۷ درصد افزایش نشان می‌دهند.

### • موازنه پرداخت‌ها

بر اساس برآوردهای مقدماتی، در شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۴ حساب جاری ترازپرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۱۱/۶ میلیارد دلار برخوردار بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش ۷/۲ درصدی نشان می‌دهد. در حوزه کالا، عملکرد مقداری صادرات نفت و صادرات و واردات گمرکی (به عنوان مهم‌ترین اجزای تشکیل‌دهنده صادرات غیرنفتی و واردات کالا) با افزایش روبرو بود. اگرچه، کاهش قیمت نفت و کاهش متوسط قیمت کالاهای وارداتی در برخی از گروه‌های کالایی، در نهایت به ترتیب منجر به کاهش ۹/۳ درصدی ارزش صادرات نفتی و کاهش ۸/۶ درصدی ارزش واردات کالا طی این دوره شد. ارزش صادرات غیرنفتی طی همین دوره، ۴/۹ درصد رشد کرد. مجموعه عوامل فوق، در نهایت افزایش ۸/۳ درصدی مازاد حساب کالا را طی دوره مورد بررسی رقم زد. همچنین طی شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل، ارزش صادرات و واردات خدمات به ترتیب ۳۲/۴ و ۳/۷ درصد کاهش یافت. برآیند تحولات مذکور در نهایت افزایش ۳۱/۴ درصدی کسری حساب خدمات را طی دوره مورد بررسی رقم زد.

در شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل، کسری حساب درآمد کاهش پیدا کرد. طی همین دوره، خالص حساب سرمایه حدود ۱۴/۹ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۱۹/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. بدهکاری حساب سرمایه (منفی بودن خالص حساب سرمایه) طی شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۴ ناشی از افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم از دنیای خارج می‌باشد.